

برگزاری جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی

بعد از ظهر روز گذشته جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا به میزبانی دکتر مسعود پزشکیان، رئیس جمهور و با حضور دکتر محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی و حجت الاسلام محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه و دیگر اعضای این شورا برگزار شد. همچنین سران قوا نشست جداگانه‌ای داشتند.

■ ■ ■

اعلام جرم دادستانی تهران علیه مدیران دورسانه

مرکز رسانه قوه قضاییه اعلام کرد؛ برخی اظهارات سخیف در فضای مجازی که از سوی مدیران دورسانه ابراز شده بود منجر به اعلام جرم علیه این افراد شد. این اظهارات طی روزهای گذشته انجام و منجر به اعلام جرم علیه آن‌ها شده است.

یادداشت هادی محمدی | کارشناس مسائل منطقه

وارونه‌نمایی قدرت در مناسبات جهانی

توسعه تکنولوژی‌های داده و فضای مجازی و رسانه و حرفه‌ای‌ترشدن جنگ نرم و شناختی، پایه‌جیدیدی از «اهرم قدرت‌سازی» تولید کرده است. این ظرفیت‌های قدرت‌سازی، هزینه‌های جنگ و تصور از معادلات قدرت را نیز متحول کرده و به عرصه‌های باارزندگی نیز گسترش یافته است. کارویژه این اهرم، با انگزداری بر افکار عمومی و نهادهای مسئولان کشورها، بر رویکرد، تفکر و نخبگان و سیاست و فرهنگی و حتی محاسبات در راهبردهای کشورها اثر می‌گذارد و آنها را مدیریت می‌کند؛ یکی از جوهه کارکردی این اهرم، وارونه‌نمایی درتمای سطوح وعرصه‌های مطلوب است. یعنی تلاش می‌کند تا قوی راضعیف و ضعیف را قوی و حقایق را وارونه و معکوس نشان دهد. آنچه در کمتر از دو سال اخیر در غرب آسیا و به‌ویژه در غزه و منطقه رخ داد، یا آنچه در جنگ پرشدت در اوکراین شاهد بودیم، یا در مواضع و رویکردهای ترامپ نسبت به همه جهان ابراز می‌شود، به شکل گسترده‌ای از کارکردهای جنگ‌شناختی شامل وارونه‌نمایی، تحریف و دستکاری اطلاعات در اذهان افکار عمومی جهانی تأثیر پذیرفته است. در همین رابطه نباید از یاد برد اگرچه آمریکا یک ابرقدرت در ابعاد گوناگون اقتصادی، سیاسی ونظامی و تکنولوژی‌های متنوع است ولی بدیهاکراترین دولت جهان نیز است و بسیاری از شاخص‌های قدرت ملی و جهانی این ابرقدرت، در سراسربا فؤل بوده و مورد اعتراف مقامات این کشور نیز است. آمریکای امروز، نه‌تنها براساس شاخص‌های قدرت خود نسبت به ۲۰ سال گذشته افت کرده، بلکه در بسیاری از عرصه‌های داخلی و جهانی فرسوده‌تر نیز شده است ولی در عین حال با تأکید بر اهرم‌های جنگ‌شناختی، تصویری دیگر از خود نشان می‌دهد. همان‌گونه که مناسبات و نظام جهانی در حال تحول ودوره‌انتقالی‌را سپری می‌کنند، جامعه‌آمریکانیز مانند بسیاری از جوامع دیگر جهان در مرحله‌ای انتقالی وتحول‌قرار گرفته‌است. این در حالی‌است که قدرت‌های شرقی جهان و جوامع آنها، از ثبات و پایداری ومنحنی رشد و اقتدار بیشتری برخوردارند ولی امپراتوری‌های رسانه‌ای و مجازی غربی با همین اهرم جنگ‌شناختی از آن قدرت‌های غربی، تصویری ناقص، معیوب، ناتوان و وارونه را به اذهان عمومی جهان تزریق می‌کنند. رژیم صهیونی در طی کمتر از دو سال گذشته، شوکت، قدرت، انسجام ساختارهای قدرت و جامعه خود را از دست داده و به شکست راهبردی در طوفان‌الاقصی اعتراف خجولانه می‌کند و نخبگان این رژیم نیز تأکید دارند که بدون چتر حمایتی همه‌جانبه آمریکا و غرب، تاب‌آوری، استحکام و ماندگاری چندانی نخواهد داشت. اگر آمریکای ترامپ به‌دلیل بحران‌های عمیق مالی و اقتصادی ناچار به سیاست‌های فرار به جلو وجنگ اقتصادی با جهان وحتی صهیونیست‌هاست و اگر اروپا، برای بازپایی استحکام اقتصادی دوران استعمار و تلاش با چنگ و دندان، برای احتراز از تلاطم بحران‌های اقتصادی است، چشم‌انداز مناسبات حمایتی از خود و رژیم صهیونی، نمی‌تواند پایدار ومستمرباشد وافق تحولات قدرت، برخلاف نمایش قدرت مکتبی به رفتار وحشیانه وعریده تهدید و نسل‌کشی فاقد پشتوانه‌های لازم خواهند بود.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید.

«جام جم» در گفت‌وگو با ۴ کارشناس روابط بین‌الملل، مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در رم را بررسی کرد

مذاکرات فنی، گام بعدی

روز گذشته دومین دور از مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا با میانجیگری عمان در رم برگزار شد. این دور از گفت‌وگوها که چهار ساعت به‌طول انجامید، در فضایی سازنده و رویه جلو پیش رفت. ایران پس از پایان مذاکرات اعلام کرد که پیشرفت‌های ملموسی حاصل شده و قرار است جلسات فنی و کارشناسی از روز چهارشنبه آغاز شود.

عبدالرضا هادی‌زاده تانینی دبیر گروه سیاسی

شتاب مذاکرات از رم تا مسقط

مذاکرات در شرایطی شکل گرفت که رم محل رفت‌وآمد های سطح بالای سیاسی بود. همزمان که سیدعباس عراقچی در رم با آنتونیو تایانی، همتای ایتالیایی خود دیدار می‌کرد، رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی نیز وارد ایتالیا شد و مذاکراتی را با مقامات ایتالیایی انجام داد. هر چند به‌گفته وزیر امور خارجه کشورمان، آژانس بخشی از روند توافق احتمالی خواهد بود و نقش مهمی هم خواهد داشت اما هنوز مذاکرات به مرحله‌ای نرسیده که نیاز به ورود آژانس به آن باشد. جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا نیز خود را به رم رساند؛ گفته می‌شود حضور او برای شرکت در آیین‌های هفته مقدس ایتالیا بوده اما این سفر در چنین شرایطی اهمیت دستیابی به توافق برای ساکنان کاخ سفید را نشان می‌دهد. پس از پایان مذاکرات غیرمستقیم دو کشور، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، اسماعیل بقائی در حساب ایکس خود اعلام کرد که دو طرف توافق کردند گفت‌وگوهای غیرمستقیم را طی چند روز آینده (چهارشنبه) در سطح فنی از سر گیرند و متعاقباً در روز شنبه ۶ اردیبهشت ماه در سطح دو مذاکره‌کننده ارشد ادامه دهند.

سیدعباس عراقچی، وزیر خارجه ایران، که در رأس هیأت مذاکره‌کننده کشورمان قرار داشت، پس از پایان مذاکرات با استیو ویتکاف، نماینده ویژه دونالد ترامپ در غرب آسیا به تشریح جزئیات مذاکرات پرداخت. وی با تأکید بر مثبت‌بودن مذاکرات گفت: «این بار هم جلسه خوبی بود و می‌توانم بگویم که روند مذاکرات رویه جلو است. ما این بار موفق شدیم در خصوص یک سری اصول واهداف به تفاهم بهتری برسیم و نهایتاً قرار شد مذاکرات ادامه پیدا کند و وارد مرحله بعد شود.» به‌گفته او «کارشناسان فرصت بیشتری خواهند داشت تا وارد جزئیات شوند و طراحی یک چارچوب برای توافقی را انجام دهند.»

مذاکره غیرهسته‌ای نمی‌کنیم

باآن‌که در فاصله مذاکرات دور اول و دوم ویتکاف، نماینده ویژه ترامپ موضوعات غیرمرتبط مانند مسائل موشکی را هم مطرح کرده بود اما رئیس دستگاه دیپلماسی از عدم ورود مسائل غیرهسته‌ای به مذاکرات توسط طرف آمریکایی خبر داد که نشان می‌دهد واشنگتن در رسانه، متفاوت از میز مذاکرات محبت می‌کند. عراقچی در پاسخ به پرسشی درباره موضوعات مطرح شده در این دور از مذاکرات گفت: «موضوع مذاکرات انظر ما هسته‌ای است و ما به این موضوع پایبند هستیم و مسلماً چیز دیگری غیر از اعتمادسازی نسبت به برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران در مقابل رفع تحریم‌ها، از نظر ما موضوع

مذاکره نیست. آنها (آمریکایی‌ها) تاکنون این مسأله را رعایت کردند.» بدر بن حمد بوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان هم با رویکردی خوشبینانه تأکید کرد: گفت‌وگوها در حال شتاب‌گرفتن است و در حال حاضر، حتی بعید هم ممکن است. فضای عمومی و رسانه‌ای در خصوص این دور از مذاکرات، نشان‌دهنده تغییرات مثبت در روند گفت‌وگوها است. به‌منظور بررسی دقیق‌تر و تحلیل روند مذاکرات با چهارتن از کارشناسان کشورمان گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه به بیان نظرات آنها پرداخته‌ایم.

روند پیشرفت مذاکرات و اهمیت مرحله کارشناسی

دکتر مراد عنادی، تحلیلگر ارشد مسائل سیاسی و رسانه، با تحلیل جزئیات این دور از مذاکرات، به نکات جامعی اشاره کرد. وی گفت: «در دور اول، مذاکرات بیشتر چارچوب کلی مسائل و اصول مورد بحث قرار گرفت. در دور دوم، مذاکرات وارد فاز جدیدی شده و طرفین احتمالاً بر سربک چارچوب کلی به توافق رسیده‌اند که مبنای مذاکرات کارشناسی خواهد شد. مذاکرات کارشناسی به پشتوانه توافق کلی صورت می‌گیرد و موضوعات جزئی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.» وی ادامه داد: «به‌نظر می‌رسد یکی از موضوعات، مسأله راستی‌آزمایی فعالیت هسته‌ای کشورمان است که ایران در این خصوص مشکلی برای راستی‌آزمایی ندارد؛ گمانی‌که بارها آژانس و جامعه اطلاعاتی آمریکا صلح‌آمیز بودن فعالیت هسته‌ای ایران را اعلام کرده‌اند. ایران ملاحظات خود از جمله حفظ چرخه سوخت هسته‌ای کشور و رفع مؤثر تحریم‌ها را اعلام کرده است. این موضوعات اصلی است که باید به‌دقت در مذاکرات فنی مورد بررسی قرار گیرد.» این تحلیلگر ارشد سیاسی همچنین در پاسخ به سؤال دیگری، مواضع متناقض آمریکایی‌ها در میز مذاکرات و فضای رسانه‌ای را از تکنیک‌های مذاکراتی آمریکایی‌ها دانست و این‌گونه تحلیل کرد که «بخشی از این اظهارات برای پاسخگویی به لابی رژیم صهیونیستی وفشارهای موجود در کنگره آمریکا مطرح می‌شود. از طرف دیگر، طرح خواسته‌های حداکثری با هدف دستیابی به حداقل‌ها در مذاکرات نیز از دیگر دلایل این تفاوت‌ها است. به‌نظر

وزن‌کشی کارشناس، عیار مذاکرات را مشخص می‌کند

دکتر مهدی خاتعلی‌زاده، استاد روابط بین‌الملل دانشگاه، در تحلیل خود از روند مذاکرات به چند نکته دیگر اشاره کرد. او اظهار داشت: «پس از کش‌وقوس‌های طولانی درباره موضوعات غیرهسته‌ای مانند مسائل موشکی وتحولات منطقه‌ای، به‌نظر می‌رسد اکنون دو طرف توافق کرده‌اند که مذاکرات صرفاً حول مسائل هسته‌ای متمرکز باشد. این تصمیم به‌ویژه پس از نامه‌های رئیس‌جمهور آمریکا و پاسخ ایران مبنی بر عدم تمایل به ساخت سلاح هسته‌ای گرفته شد.» او در توضیح مذاکرات فنی روز چهارشنبه گفت: «تیم‌های کارشناسی قرار است در مسقط، خواسته‌های خود را به‌صورت مشخص ارائه دهند. تیم کارشناسی ایران جزئیات مربوط به تحریم‌هایی که خواهان لغو آنها است را به‌همراه چارچوب، تضمین‌ها و ترتیب لغو آنها (گام به‌گام) ارائه خواهد کرد. در مقابل، تیم کارشناسی آمریکایی نیز جزئیات مربوط به فرآیند راستی‌آزمایی عدم تسلیحاتی‌شدن برنامه هسته‌ای ایران را ارائه خواهد داد.» خاتعلی‌زاده ادامه داد: «این وزن‌کشی بین خواسته‌های طرفین در روز چهارشنبه در سطح کارشناسی انجام خواهد شد و نهایتاً در روز شنبه، مقامات مسئول با اختیارات مشخص از پایتخت‌ها، باید تصمیم بگیرند که آیا این وزن‌کشی‌ها

ورود به مرحله جزئیات ومذاکرات فنی

دکتر محسن بهاروند، سفیر پیشین ایران در انگلیس، در تحلیل خود از روند مذاکرات بیان کرد که ورود به مرحله فنی نشان‌دهنده پیشرفت‌های جدی در مذاکرات است. او گفت: «حضور کارشناسان در مذاکرات به‌این معناست که طرفین بر سربک نقشه‌راه اولیه به توافق رسیده‌اند و حالا وقت آن رسیده که جزئیات فنی و ابعاد مختلف توافقات مورد بررسی قرار گیرد.» بهاروند همچنین به مسأله خواسته‌های طرفین اشاره کرد و اظهار داشت: «ایران بارها تأکید کرده که این مذاکرات فقط در زمینه هسته‌ای خواهد بود. این تضاد بین مواضع رسانه‌ای و عملی می‌تواند نتیجه فشارهای مختلف به تیم آمریکایی باشد.» وی در ادامه افزود که مذاکرات بسیار حساس است و نباید تحت تأثیر فشارهای بیرونی و رسانه‌ای قرار گیرد؛ «مهم‌ترین نکته در این مذاکرات این است که ایران به‌دنبال حفظ دستاوردهای هسته‌ای خود است و مذاکرات باید براساس حفظ حقوق هسته‌ای کشور پیش برود. مذاکرات فنی برای رسیدن به یک توافق جامع و پایدار در خصوص برنامه هسته‌ای ایران ضروری است.»

تضمین و راستی‌آزمایی موضوع مذاکرات

ابوالفضل ظهروند، سفیر پیشین ایران در ایتالیا و نماینده مجلس شورای اسلامی، در تحلیل خود از مذاکرات، به مسأله تضمین‌های امنیتی و راستی‌آزمایی فعالیت‌های هسته‌ای ایران پرداخت. وی گفت: «ورود به مذاکرات فنی نشان‌دهنده توافق طرف مقابل بر روی یک نقشه‌راه مورد توافق است. این مذاکرات بر روی موضوع عدم انحراف ایران به‌سمت تولید سلاح هسته‌ای متمرکز است و براساس خطوط قرمز ایران، شامل تکنولوژی صلح‌آمیز هسته‌ای و مسأله غنی‌سازی، انجام می‌شود.» ظهروند همچنین به فشارهای رسانه‌ای و مواضع متناقض برخی مقامات آمریکایی اشاره کرد و تأکید کرد که باید به مذاکرات رسمی و اعلامیه‌های رسمی تیم مذاکره‌کننده ایران اعتماد کرد. وی افزود: «آنچه در رسانه‌ها گفته می‌شود، ممکن است اهداف خاصی را دنبال کند و نمی‌توان براساس آن تصمیمات نهایی را گرفت.»

چشم‌انداز مذاکرات هسته‌ای ایران و آمریکا

دور دوم مذاکرات ایران و آمریکا در رم، با توجه به فضا و اظهارات طرفین، به‌نظر می‌رسد که به پیشرفت‌های ملموسی دست یافته است. با ورود مذاکرات به مرحله کارشناسی، او طرف به بررسی جزئیات فنی توافقات خواهد پرداخت و این مرحله می‌تواند به‌سرعت تعیین‌کننده مسیر آینده مذاکرات باشد. اگر مذاکرات فنی موفقیت‌آمیز باشد، ممکن است طرفین وارد مرحله نهایی توافق شوند. بااین حال، چالش‌های پیش‌رو، نظیر تضمین‌ها و مسائل راستی‌آزمایی، همچنان باقی است و باید منتظر بود تا در روزهای آینده، مذاکرات بیشتری در این زمینه انجام شود.

یادداشت

احمد میراحسان | نویسنده و پژوهشگر

شبهات از طوفان الاقصی تا مذاکره کنونی

زمانی که جوانتر بودم روزانو ام از کشیدن بار سنگین جسم غافلم سرباز نمی‌زدند، گاهی به‌کوه‌نوردی می‌رفتم. درس‌ها و شناخت‌هایی که از آن روزها برابم مانده است، درس‌های بزرگی است. مثلاً کسانی به‌دلایل گوناگون در جمع کوهنوردان حضور داشتند که نه‌آنگاه کوه‌نوردی را داشتند و نه درل عزم استواری در زدن قله و نه اسلایان کار را ر می‌خواستند و این ورزش را قبول داشتند. یعنی درل از نخست مخالف این سیر و سلوک بودند. از سختی راه و برف و بوران و ا همه داشتند. ترجیح می‌دادند اسیر زندگی دلمرده در آن پایین‌ترین زمین زیر کوه و کنج ظاهر امان خانه باشند و هوای سمی استنشاق کنند و از هوای پاک کوهستان و حس آزادی در قله بی‌بهره باشند و این سختی‌ها و خطرها را نپذیرند. آنان به‌ویژه وقتی در مسیر با موانع و ریزش قسمتی از مسیر یا پرشدن مسیر با بهمنی و توفانی مواجه می‌شدند و باید مسیری را دور می‌زدیم و کمی به‌عقب می‌کشیدیم یا متوقف می‌شدیم و برای یورش دیگر برای فتح قله آماده می‌شدیم یا آسیب وسقوط کسی پیش می‌آمد، درست در وسط معرکه، روح مشوش و ترسزده خود را بروز می‌دادند اعتراض و ترساندن دیگران کارشان بود و این‌که آیا می‌ارزد آدم جانش را به خطر بیندازد و... به دامن زدن به تردید و خراب کردن روحیه همه مشغول می‌شدند و فرصت می‌یافتند نیات پنهان داشته خود را بروز دهند که اصلاً با خود حرکت و اصل کنش مخالف بودند و ریشه‌اش ترس و عافیت‌طلبی و همی و بی‌عملی و تنبلی و جهل در فواید و عواید کوهنوردی و زندگی سالم بجای سکون و فریاش و ریزش و زندگی برای صعود به قله فضاییل و رزم با شیاطین و ظالمان به سود زندگی و پیشرفت قرار گرفته‌اند، در قالب قانون انسانی و وجود خرد و استقلال و آزادی ملی، مصالح امت تحمل راه مذاکره اعلام شده تا نشان داده شود همه راه‌ها را آزمودیم و اگر روزی موظف به مقابله جانبا زنه شدیم حجت و بهانه‌ای باقی نماند. اما عده‌ای بی‌توان دیده‌وری و با آلتیژه‌های پیشینی چون همان کوهنوردان سست عنصر ترسزده فرصت را به بهانه مذاکره برای زیر سؤال بردن اساس مقاومت و حماسه طوفان الاقصی مناسب دیده و دخان و غبار و مه ترس می‌پراکنند تا روشنی حق را بپوشانند. در فضای مجازی با متن‌هایی روبه‌رو می‌شویم که اساسا طوفان الاقصی را عامل همه بدبختی‌های مسلمانان معرفی می‌کنند یا دست کم رخدادها و آسیب‌های پس از آن را محصول نادرستی خود فعل مقاومت وانمود می‌سازند. اول آن که روش و متدولوژی آنان کاملاً فریبکارانه و غیر علمی است و خواهم گفت چرا و دوم آن‌که هر مقاومتی دو چهره دارد. ۱. پیروزی عینی ۲. پیروزی روحی و اهل حق برابر باطل چه شکست موقتی بخورند و چه فاتح شوند، اصل ادای تکلیف استقامت برابر زیر پا نهادن حطوط قرمز نوامیس و مقاومت تاپای جان علیه نفی کرامت ذاتی انسانی مان، نزد ذات نفی نمی‌شود. چون نقشه تاکتیکی استقامت می‌تواند به شکست یا پیروزی مقطعی منتهی شود که در هر جنگی فراز و نشیب وجود دارد و اصل پایداری بر حق است و کدام مقاومت است که در برهه‌هایی با تار و مار دشمن مواجه نشده باشد. آیا این شکست ولو واقعاً شکست ظاهری باشد به معنی غلط بودن مقاومت است؟ در استقامت انبیا و ائمه و اوصیای اوصولات‌الله علیهم، کربلا و عاشورا و مجبور شدن به پذیرش حکمیت ظالمانه و سازش و انعطاف ناگزیر در کوفه، ولو پذیرش ولایت‌عهدی مامون وجود داشته است که در اصل طرح خدایاری رشد پایگاه تشیع در ایران بوده و نه نفی حقانیت حق و درستی غاصب و باطل و تسلیم به ناحق. در مبارزت شرافتمندانه آزادی‌بخش از بردگی هم چنین است.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید.

نیوانکدر اسکن کنید